

<https://www.alliansfriheten.se/nordkalotten-amerikanska-baser-allt-narmare-ryska-gransen/>

Nordkalotten – amerikanska baser allt närmare ryska gränsen

6 februari, 2024

Utgivarna

Genom försvarsavtalen med USA (DCA) har Norge, Finland och Sverige upplåtit flera militära baser för USA att kunna utnyttja för förhandslagring av materiel, utbyggnad av infrastruktur som flygfält, stationering av personal, övningar och disposition i stort sett helt utifrån USA:s egna intressen. Spärrarna i avtalen är vaga.

Finland har upplåtit 15 baser och Sverige 17. Norge har sedan mer än ett år tillbaka upplåtit fyra baser. Nu har Norge gått med på ytterligare åtta baser enligt ett tilläggsavtal till sitt tidigare DCA-avtal. Sammanlagt har alltså USA fått 44 baser i Norden. Flera av dem är placerade långt uppe i norr, på Nordkalotten.

USA har dessutom en bas på Island för övervakningsflyg över Nordatlanten.

DCA-avtalen för Sverige och Finland skall föreläggas ländernas riksdagar för beslut. Det norska stortinget skall besluta om det nya tilläggsavtalet.

De nya norska baserna är Andøya flygbas, Ørland flygbas, Haakonvern flottbas, Værnes flygbas och garnison, Bardufoss flygbas, Setermoen garnison och övningsfält, Osmarka fjällbas och Namsen drivmedelsbas.

[Norska analytiker](#) som studerat avtalet konstaterar: ”USA overtar store deler av Norges forsvar!”

Norge har begränsat militärt flyg öster om 24 grader longitud för att inte komma för nära kärnvapenbaserna på Kolahalvön och därmed provocera Ryssland.

Flera bedömare befarar nu att med de nya baserna i de tre länderna kommer gemensamma flygövningar att genomföras och att man då ändrar den norska restriktionen, eftersom Finland redan tillåter militära flygningar nära Ryssland. Sedan 2023 har [Finland tillåtit](#) amerikanskt övervakningsflyg mindre än 5 mil från ryska gränsen på vissa ställen.

Övningen Nordic Response 2024 i mars kommer att genomföras med både flyg och örlogsfartyg i området längs uppe norr, med ett centrum för verksamheten kring Alta. Det är cirka 20 mil från ryska gränsen och bedöms av norska analytiker kunna provocera Ryssland.

Det kan [förväntas](#) att amerikanskt flyg med truppstyrkor kommer att finnas på Kallax vid Luleå, Rovaniemi i Finland och Bardufoss i Norge. Risken är då stor att den tidigare av Norge utlysta gränsen för militärflyg vid 24 grader överskrids.

Regeringarna i Norge och Finland är ansvariga för DCA-avtalen, men det är samtidigt uppenbart att de känner oro över att USA nu får så fria händer i deras länder och dessutom med baser i det säkerhetspolitiskt känsliga området på Nordkalotten.

Finlands president Sauli Niinistö uttalade kort efter det att det finsk-amerikanska avtalet var klart att han kände viss olust inför att amerikanerna velat komma så nära Ryssland i norr.

Finland har också försökt säkra sig inflytande över sitt DCA-avtal genom att införa deklARATIONER på tre ställen i texten om att finsk suveränitet skall respekteras (i svenska DCA finns endast en liknande skrivning inledningsvis). Vad en sådan finsk markering är värd i ett känsligt säkerhetspolitiskt läge återstår att se. Dock visar det en tydlig politisk viljeyttring från finsk sida att bevara suveräniteten.

Norge har fortfarande kvar sin buffertzonen i Finnmark med förbud för militära överflygningar och övningar öster om 24 grader longitud. Norska regeringen har även visat att den är medveten om landets känsliga läge mellan de två stormakterna och söker handlingsutrymme för att bevara norskt inflytande. Pressen kan emellertid bli hård på norska regeringen att släppa på restriktionerna i ett läge där både svenskt och finskt övervakningsflyg nyttjat finskt luftrum upp till ryska gränsen.

Att norska ledare inte vill att landet dras in i en konflikt mellan de två största kärnvapenmakterna, USA och Ryssland, uppe i norr kom tydligt fram förra året med budskapet från Norges statsminister Jonas Gahr Støre på High North Dialogue-konferensen den 19 april:

“Detta är inte en bilateral konflikt mellan länderna i norr och Ryssland. Den härrör från konflikten med Ukraina. Norge har haft fred med Ryssland i 1000 år. Och vi kommer att hålla en förutsägbar, ansvarsfull och fast linje även på lång sikt och under svåra tider.”

Men det går inte att dölja att Norge sannolikt gett vika för amerikanska påtryckningar när det gäller baserna. I första omgången gick den norska sidan med på fyra baser och nu ytterligare åtta. Enligt försvarsanalytikern Tormod Heier skall USA från början ha begärt 20 baser (tv2.no). Utökningen med åtta baser är därför kanske inte slutet. Avtalet öppnar för ytterligare baser.

Till skillnad från regeringarna i Finland och Norge har den svenska regeringen hittills inte visat om den sökt begränsa USA:s handlingsutrymme och säkra mer av svensk suveränitet.

Det bådär inte gott för framtiden då Sverige kommer att delta i militärövningar i Arktis och vårt territorium upplåtas som genomgångsland för utländska styrkor.